

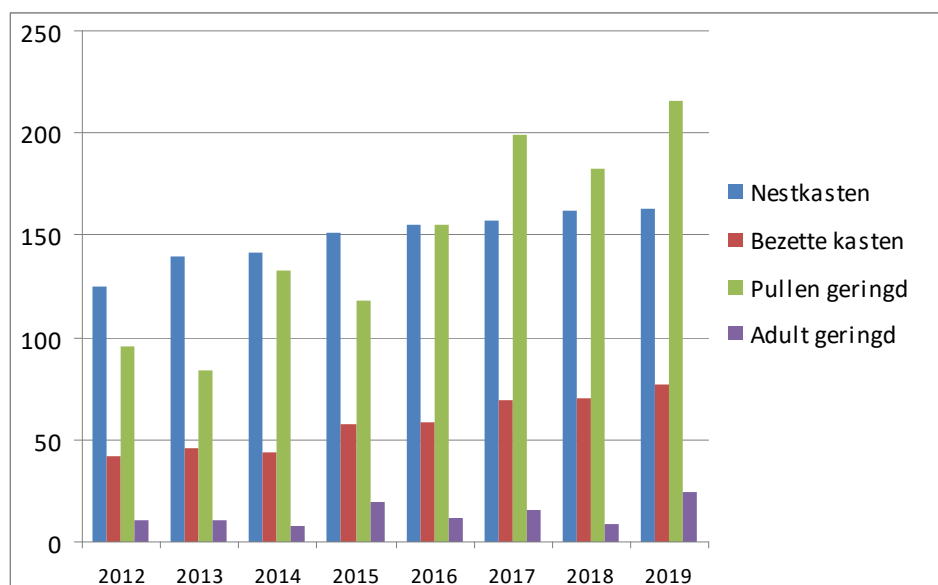
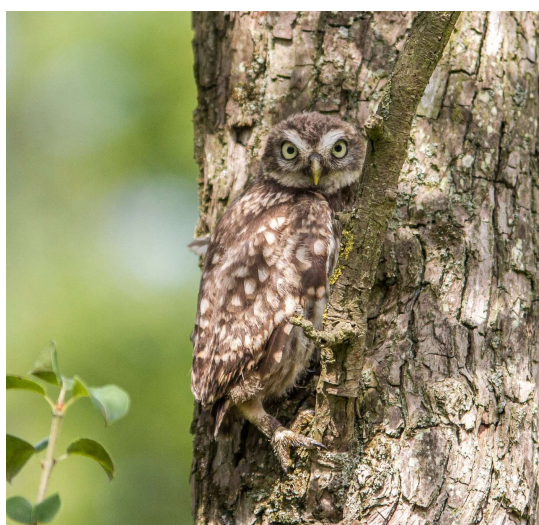
Jaarverslag Steenuilen in de Gemeente Hellendoorn 2019

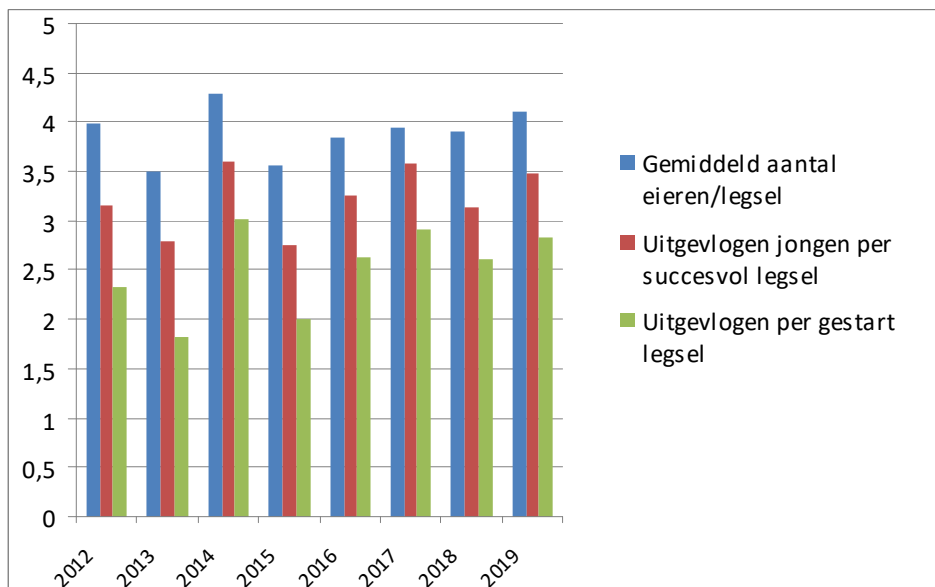

Het jaar 2019 is weer voorbij gevlogen. Begin april beginnen wij al voorzichtig te plannen hoe het seizoen mogelijk kan verlopen. Dit doen wij met informatie welke dan al beschikbaar is over de bosuilen. Deze soort broed soms al in februari en geeft ons een inkijk in hun leefwereld. Veel muizen geeft meer eieren en een vroeger legbegin, bij geen of weinig voedsel wordt er vaak niet gelegd of maar een enkel eitje. 2018 was zo'n diepte punt en dat was toen ook te merken bij de andere soorten uilen. Begin 2019 was hoopvol, de bosuil had er zin in.

Begin april wilde de warmte nog niet ons land bereiken en dat deed de steenuilen, ondanks voldoende voedsel, besluiten om maar iets later te beginnen met de eileg. Hier werden wij de eerste week van mei duidelijk mee geconfronteerd. Van de 77 bezette kasten bleken er 71 eieren te bevatten en slechts 6 waar hele kleine jongen in lagen. Normaal is de verhouding twee derde eieren en een derde jongen. Voor ons onderzoek is dat een gunstige bijkomstigheid, nu kan nog nauwkeuriger het broed resultaat worden vast gesteld. Ook het aantal ouder steenuilen wat in de kasten verbleef was daardoor hoger en gaf ons een goede inkijk in het familie leven van de steenuilen.

Om u een indruk te geven van de leeftijden van de steenuilen: op 19-5-2008 is een jonge steenuil geringd op Hancate met 3.649.330. Deze heeft in 2009 en 2010 gebroed in Egede, vervolgens in 2014 nabij Holten en zowaar in 2019 weer in Egede. Het is een hij en is dus nu 11 jaar. Een andere ouwe bekende van ons is als vrouw geringd 26-5-2009 met 3.667.059 in Haarle en deze hebben wij tot nu toe elk jaar weer als broedvogel mogen begroeten. Zij moet dus minimaal 11 jaar jong zijn, maar omdat ze als ouder is geringd kan er best nog en paar jaar bijgeteld moeten worden.

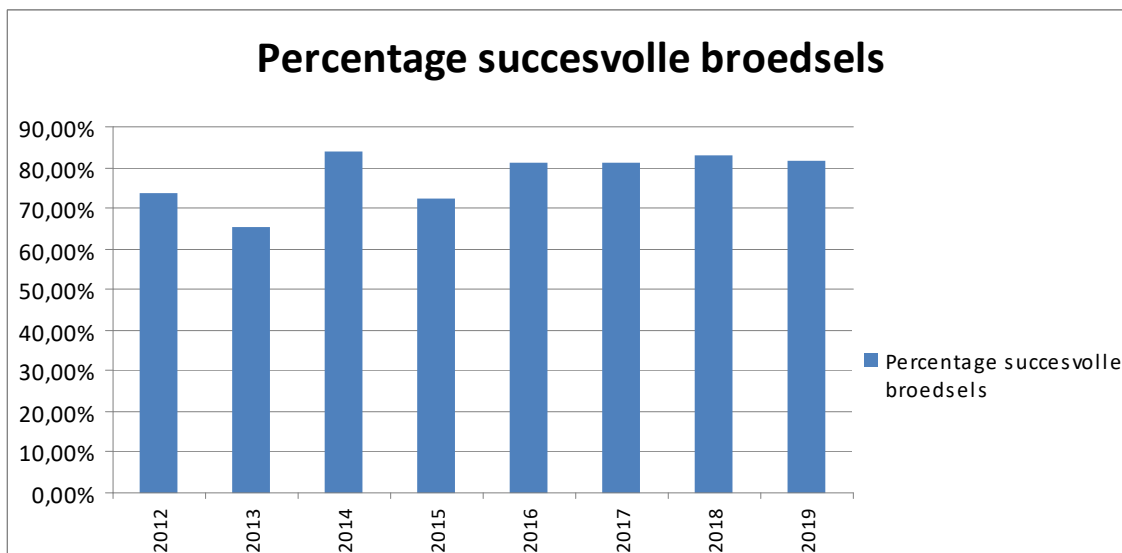
Ook kan vermeld worden het opvalt dat er nog steeds veel ongeringde oudere steenuilen in onze kasten als broedvogels waargenomen worden. Deze worden dan ter plekke geringd. In 2019 hebben zich daarvoor 24 steenuilen gemeld om geringd te worden.

Van deze groep steenuilen kan gezegd worden dat ze daarna zeer honkvast zijn en meestal terug keren in een volgend seizoen. In 2019 vingden wij 23 ouders af welke van elders gekomen waren en nu voor meerdere jaren een nestkast in onze gemeente hebben verkozen.

Het broedseizoen.

Begin mei was duidelijk dat het een goede seizoen zou worden, nog nooit zoveel bezette kasten aangetroffen. Acht legfels met 6 eieren, 1 met 7 en 1 met 8. Tijdens de eerste ronde hebben wij 296 eieren en 17 hele kleine jongen geteld. Tijdens de tweede ronde waren veel eieren uitgekomen en zaten wij op 219 jongen en nog een aantal eieren. Ook troffen wij kasten aan waar de inhoud verdwenen was, soms zonder enig spoor van wat er mee gebeurd zou kunnen zijn. Wel konden wij vaststellen wanneer de jongen ringbaar waren en een datum voor de volgende ronde plannen. De ronde om te ringen verliep overigens niet geheel vlekkeloos. Het nest met 7 jongen was leeg, slechts moeders zat nog in de kast, een rare gewaar wording.

Excursie schoolklassen

Een groep leerlingen van school “ de Es “ uit Hellendoorn hebben onder leiding van juffrouw Marjolein Leemhuis het ringen van de jonge steenuilen meegemaakt op locaties nabij Hellendoorn. Van de “ Jan Barbierschool “ uit Elen en Rhaan zijn 2 gecombineerde groepen onder leiding van juffrouw Alida van der Kolk mee geweest naar locaties in de nabijheid van de school. Zeer enthousiast volgden ze per school op een tweetal adressen het gebeuren. De kinderen hielpen met het wegen en noteerden de gegevens op de nestkaarten. Albert ringde de jongen en vertelde alles over het hoe en waarom we steenuilen ringen.

Twee succesvolle buitenlessen met prachtig weer werden afgesloten met limonade, vriendelijk aangeboden door de erfbewoners op de laatste locaties waar wij die middagen te gast waren.

De steenuil maakt dankbaar gebruik van de door ons op veel locaties geplaatste en jaarlijks onderhouden nestkasten. Al met al een hele klus welke met liefde wordt geklaard. De door ons in gebruik zijnde nestkasten zijn aangepast om bijvoorbeeld marters te weren. Het is een illusie dat dit voor 100% afdoende zal zijn. Pijnlijk bleek meerdere keren dat de gehele kastinhoud was verdwenen, zoo was ook de kast met 8 eieren leeg. Al deze verstoringen kunnen wij niet alleen afschuiven op de marter zolang er geen harde bewijzen voor zijn. Eekhoortjes en zelfs steenuilen uit een naast gelegen territorium zijn in staat om de kastinhoud te vernietigen. Het is nog steeds eten en gegeten worden in de natuur en daar maakt ook de steenuil deel van uit.

Het afgelopen seizoen zijn we parttime goed geholpen door de heren Henk de Bree en Johan Boode, daarvoor hartelijke dank. Graag willen we de perceel eigenaren, welke een nestkast op hun terrein hebben hangen, bedanken voor hun gastvrije ontvangst en enthousiasme. Alleen samen kunnen we er voor zorgen dat steenuilen in onze gemeente blijven en de populatie in stand blijft.

Albert Stevens, Adriaan Hulsbergen, Gerhard Bolink en Raymond Wiegink.